

BX 2035

B 3

V. 3

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

Biblioteca Universitaria
Capilla Altonzina

33288

33288

DE
PROCESSIONIBUS.

TITULUS PRIMUS.

SUMMARIUM.

- 1 Processiones inter functiones Ecclesiasticas numerantur.
- 2 Processiones non sunt Sacramentalia.
- 3 Processiones majorem cultum Deo exhibent, quam Sacramentalia.
- 4 Processio quid sit.
- 5 Processionis vera, et propria definitio.
- 6 Scriptores varii de Processionibus.
- 7 Processiones dividuntur in publicas, et privadas.
- 8 Processionibus privatis nullus statuitur Ritus.
- 9 Processiones privatae non possunt transferri sine licentia Episcopi.
- 10 Processiones publicae quare sic dicantur.
- 11 Regulares an teneantur interesse publicis Processionibus.
- 12 Regulares in aliquo casu possunt compelli ad interessendum.
- 13 Regulares possunt ab Episcopo puniri, si non inter sint.
- 14 Regulares non ad omnes processiones interesse tenentur.
- 15 Processionum reductio.
- 16 Regulares interesse tenentur Processionibus extraordinariis, et pro re gravi.
- 17 Processiones extraordinariae non sunt perpetuandae.
- 18 Distantia, quae eximit Regulares ab interessendo.
- 19 Processionum indicendarum jus est tantum Episcopale.
- 20 Processiones vocantur etiam supplicationes.
- 21 Processiones omnes sunt ejusdem speciei moralis.
- 22 Origo Processionum antiquissima.
- 23 Processiones fuerunt in usu in Veteri Testamento.
- 24 Infideles, et Pagani suas Processiones habuerunt.

- 25 Processionum varia motiva.
- 26 Processiones omnes ad tria capita reduci possunt.
- 27 Processiones sunt Scholae Virtutum.
- 28 Processionum mysteria, et documenta.
- 29 Virtutes processionum explicari debent a parochis.
- 30 Parochus debet incidere, et enunciare Populo Processiones.
- 31 Silentium, et modestia observari debent in Processionibus.
- 32 Modestia primo decet Sacerdotes.
- 33 Accessus ad processionem non est servitus, sed honorificentia.
- 34 Vestes processionales quales esse debeant.
- 35 Pluviale semper deferendum in processionibus.
- 36 Pileus prohibetur in processionibus.
- 37 Bini Bini procedere debent homines in processionibus.
- 38 Locum quisque habere debet suum in processione.
- 39 Contentiones pro loco repellendae sunt a processionibus.
- 40 Contentiones non promovendae sunt in actu processionis.
- 41 Controversiae istae ab Episcopo terminari debent.
- 42 Magistri Caeremoniarum debent praevidere discidia.
- 43 Remedium praesentaneum est, ut qui contendunt, se absteineant cum protestatione.
- 44 Aliud Remedium est, ut invertatur Ordo.
- 45 Processio sollemnis Ferrariae factum inverso ordine.
- 46 Similis processio a *Macrio* descripta.
- 47 Confraternitates antiquiores praecedere debent.
- 48 Confraternitates nullam figuram faciunt in Ecclesiastica hierarchia.
- 49 Immodestia dedecet in processionibus.
- 50 Foeminae ad Fenestras tempore processionum prohibendae.
- 51 Synodales Constitutiones Juri communi praefertuntur.
- 52 Distinctio esse debet inter Clericos, et Laicos.
- 53 Atque inter Masculos, et Foeminas.
- 54 Locus Laicorum in processionibus.
- 55 Locus Foeminarum qualis esse debeat in iisdem?
- 56 Processiones Foeminarum an sint licitae?
- 57 Segregatio Mulierum a Viris in processionibus antiquissima.
- 58 Crux in omnibus processionibus praefertur.
- 59 Usus istius praelationis antiquissimus.
- 60 Imago Christi in Cruce an praeferi debeat?
- 61 Crux nuda a pauperioribus Religiosis deferitur.
- 62 Imago Christi in Cruce esse debet conversa ad Populum.
- 63 Cruces Regularium a quibus deferri debeant?
- 64 Palliorum pendens a Cruce quare adhibeatur?
- 65 Vexilla militarem figuram habere non debent.
- 66 Vexilla triangularia prohibentur.
- 67 Tormenta bellica an explodi possint tempore processionis?
- 68 Forma Vexillorum adhibendorum in processionibus.
- 69 Edendi, et bibendi abusus in processionibus eliminandus.
- 70 Monita alia circa comessationes in processionibus.
- 71 Comestibilia verbi non debent in processione.
- 72 Quale peccatum sit comessationes habere in processionibus.
- 73 Missa celebranda post processionem.
- 74 Processio an dispensari possit a celebratione Missae?
- 75 Processio Corporis Christi nunquam celebratur a prandio.
- 76 Processiones Vespertinae non protrahendae ad noctem.
- 77 Processiones ordinariae quanam?
- 78 Non indicendae sunt quocumque anno.
- 79 Processiones extraordinariae quanam sint?
- 80 Indicendae sunt specialiter pridie.
- 81 Enumeratio processionum extraordinariorum.
- 82 Regulares exempti tenentur intervenire istis processionibus.
- 83 Processiones generaliter terminari debent ubi initium habuerunt.
- 84 Nonnullae tamen expiuntur.
- 85 Episcopus debet punire transgressores.

Oeconomia nostri Operis postulat, ut Rituales Romani ordinem sequendo, expositis Benedictionibus ab eodem praescriptis, ad Processionum explicationes deveniamus. Caeterum si de quibuscumque Benedictionibus fieri possibilibus in Ecclesia Dei, verba a nobis essent faciendae, non adeo breviter opus expeditur, sed cum quaecumque Benedictiones, quae extra Rituale Romanum sunt (dummodo in Pontificali non habeantur, prout ad Episcopos spectantes) haberi debeant suspectae, nisi specialis, et distinctae approbatio intersit Ecclesiae, ideo omituntur, hoc unum enixe exoptantes, ut quaecumque in istis Comentariis nostris vel descripta, vel describenda sunt, Ecclesiae Catholicae mandatis obsequentissime inhaereant, tutoque pede proficiscantur. Itaque ad Processiones me confero, juxta ordinem Ritualis nostri.

3 4 5 *Processiones* quoque inter Ecclesiae Catholicae functiones adnumerari satis liquet ex eo, quia in illis peragendis, talia adhibentur, quae inter Sacramentalia a Doctoribus collocantur, prout sunt Aqua lustralis, Benedictiones, et similia, *Casal. de Sacr. Rit. p. 1. cap. 3. in fine.* Verum proprie Sacramentalia Processiones dici nequeunt: nam illis non solet attribui effectus remissionis venialium, quemadmodum Sacramentalibus tribuitur, ex communi DD. sententia apud Suarez *sect. 2. disp. 12.* Igitur tutius loquemur, si illas inter Ecclesiasticas functiones tantummodo enumerabimus, prout eas Paulus V. in sua Constitutione *Apostolicae Sedis, etc.* sub tali nomine nuncupavit. Hoc tamen non obstante, per easdem Processiones, majores, et excellentiorem cultum Deo exhibemus, quam per alias Sacras functiones, quae inter Sacramentalia numerantur, ex *Quart. de process. punct. 7. n. 23.*

Processio itaque in sua Ecclesiastica significatione desumpta, est publica Precum institutio Populi fidelis, certo ordine incedentis, et coram Deo assistentis ad impetrandum auxilium. Haec definitio inter varias a diversis Authoribus allatas, probatur tamquam magis apta, et propria a Paulo Maria Quarto, *sect. 1. punct. 2. n. 2.* ex qua aliam clariorem, et magis ad rem nostram desumit n. 3. his verbis: *Processio est publica supplicatio facta Deo a communi coetu Fidelium, certo cum ordine disposito, et procedente e loco Sacro in Sacrum.*

6 Circa Processionem essentiam, qualitates, causas, ritus, utilitates, mysteria, et alia ad illas spectantia, luculenter scripsere, *Serrarius, Gretserus, Casalius, Durandus, Durantus, Quartus, Castaldus, Baudri, Bissyus, etc.* alii satis diffuse, et ex professo: qui Authores ex gratia omnes videndi sunt. Nos vero, cum ex institutione, et proposito nostro, tantummodo de earum Ritibus, quatenus in Rituali Romano praescribuntur tractaturi simus, ea unice exponemus, quae in Rubricis

ejusdem Ritualis reperiuntur, et proposita sunt: majora, et quaestionabiliora aliis Tractatoribus relinquendo.

§. I. Publicae, Sacraeque Processiones, seu Supplicationes, quibus ex antiquissimo Sanctorum Patrum instituto, Catholica Ecclesia, vel ad excitandam Fidelium pietatem, vel ad commemoranda Dei beneficia, eique gratias agendas, vel ad Divinum auxilium implorandum uti consuevit, qua par est religione celebrari debent; continent enim magna, ac divina mysteria, et salutare Christianae pietatis fructus eas pie exequentes a Deo consequuntur; de quibus Fideles praemonere, et erudire, quo tempore magis opportunum fuerit, Parochorum officium est.

7 8 Dividuntur Processiones in publicas, et privatas. Privatis nullus praefigitur Ritus ab Ecclesia, cum fiant inter privatas aedes, puta Monasteriorum, et Parochiae, seu a Personis privatis, coetum universalem Ecclesiae non convocando: quae Personae proprium Ritus habent, et illarum institutionis praescriptum in suis Processionalibus libris, quorum usus est praecipue apud Monachos, et Fratres Mendicantes.

9 Notandum est tamen, quod quavis istae processiones privatae fiant sine licentia Episcopi, qui jus privativum circa processiones habet, nihilominus, non possunt transferri sine ejus licentia, prout partibus informantibus fuit decisum a S. C. R. in Hispalien. 3. Septembris 1695. apud Monacell. T. 1. tit. 5. for. 7. n. 22.

10 Publicae vero processiones, vel ita appellantur quia palam fiunt, et publice apparent, vel quia cunctis licet illis interesse; imo ad illas convocantur quicumque Ordines Regulares, et Confratritiae, ut intersint, et eas, comitentur ordine praescripto.

11 12 13 14 15 16 17 18 Magna quaestio est: An Regulares etiam privilegiati, et exempti teneantur processio- nibus interesse? Regula generalis est, quod isti Regulares etiam exempti, etiam Monachi possunt compelli ad accedendum ad pro- cessiones publicas, et consuetas, atque indictas pro bono, aut honore publico. Ita tenent Emanuel Sa, *Quaest. Reg. t. 3. quaest. 36. art. 1.* Franc. Leo, *Thes. for. Eccle. p. 4. cap. 2. n. 143.* Ugolin. Cocchier. Armendar. Valenzuel. et Barbos. *de Off. Ep. alleg. 78. n. 14.* et alii apud eundem ad Conc. Trid. *sess. 25. c. 13.* imo possunt ab Episcopo puniri per censuras, et poenas arbitrarias non obstantibus] quibuscumque privilegiis,

consuetudinibus, vel praescriptionibus etiam immemorabilibus privilegiis, tantum Apostolicis Sacro Concilio Tridentino posterioribus contrarium desuper disponentibus minime sublatis ut declaratum fuit a Sacra Congregatione jussu Urbani VIII. die 27. Julii, 21. Augusti, et 19. Septembris anno 1628. apud Pignatellum, *Tom. 1. consult. 121.* Verum Monacellus, *Tom. 1. tit. 5. for. 7. n. 23.* has processiones, ad quas cogi possunt Regulares ad interessendum, reducit ad illas tantummodo, quae causa, bono, vel honore publico fiunt, et n. 23. nominatim dicit, illas esse, quae indicuntur pro Gratiarum actione, de re gravi; pro pace inter Catholicos Principes, vel Victoria impetranda contra Infideles; pro electione novi Pontificis Ecclesiae diu viduatae Pastore: ad placandum Deum occasione Pestis, Sterilitatis, Terraemotus, et similibus, ut tradunt Pax. Jordan. *Lucubr. T. 2. lib. II. tit. 2. n. 4.* Passerin. *de stat. hom. T. 3. qu. 189. n. 196. in fine.* Alias extraordinarias processione enumerat Steph. Durant. *l. 2. cap. 10. n. 4. 5. 6.* Quas tamen processiones, ad effectum obligandi Regulares ad interessendum, non esse renovandas annuatim, et perpetuandas, nisi nova motiva, et novae causae concurrant, censuit S. R. C. in Bitecten. 19. Januar. 1697. ad relat. Card. Petruccii: in qua declaratum fuit edictum Episcopi, quo adstringebantur Regulares sub poena suspensionis, et interdicti Ecclesiae, ipso facto incurren, ad interessendum processioni indictae pro obtinenda liberatione a Terraemotu, semel jam factae (nota) anno praecedenti, et postea renovatae, non sustineri, cum omnibus inde secutis. Ex quo deducenda est exceptio Regulae, nempe, posse cogi Regulares exemptos ad interessendum processionibus, dummodo hae processiones sint extraordinariae, et pro re gravi; de quibus etiam loquitur de novo idem Monacell. *T. 3. tit. 3. for. 6. n. 2.* cum Pac. Jordan. Barbosa, et de Luca *de Jurisdic. disc. 100 n. 9.* Et dummodo Regulares hujusmodi non distent a loco processionis faciendae, ultra dimidium milliare, vel perpetuae Clausurae sint adstricti, ut cum multis notat Anaclit. *lib. 1. tit. 30. n. 129.*

19 Porro quaecumque sint istae processiones, jus eas indiciendi, ac etiam (cum causa) prohibendi, est privativum Episcopi, Barbos. *ad Concil. sess. 25. c. 13. et de Pot. Ep. alleg. 78. n. 3. et 4. de Canon. et dignit. c. 42. n. 20. et in Summ. decis. Apost. verb. Ep. quoad Processiones.*

20 21 Supplicationes etiam vocantur, quia forma cujuslibet processionis consistit in supplicationibus, et precibus, quae in eis ad Deum funduntur, non qualitercumque, sed certo cum ordine, atque ritu particulari, ex quibus patet, omnes processiones esse ejusdem speciei moralis, quatenus omnes conveniunt in certis ritibus, et precibus, Quart. *d. punct. 5. n. 10.*

22 Quo vero ad earum originem. Multi SS. Patres men-

tionem faciunt de Processionibus, et quidem non recentiores sunt; sed ex antiquis tales habemus, qui floruerunt ante nos mille, et trecentos annos, prout Tertulianus, SS. Hieronymus. Augustinus, Ambrosius, et Marcellus, quorum mentio fit a Quart. *d. punct. 3. n. 7.* et alii illarum aetatum Patres.

Concilia quoque nonnulla adsunt, et quidem antiqua ab eodem Quart. enunciata, nempe *Gerundin. c. 3. Aurelianen. 1. can. 29. Mogunt. sub Carolo Magno, c. 33. Laodicen. c. 17. Lugdunen. c. 6. Bracaren. c. 9.* quorum Conciliorum celebratio excedit millenarium.

Antiquiorem etiam Sacrarum processionum usum, et institutionem assignat Steph. Durant. *l. 2. c. 10.* qui affert loca ex *Matth. 21.* et *28.* necnon *Marci. 16. Turbae autem, quae praecedebant, et quae sequebantur, clamabant dicentes, etc.*

23 24 Sed non tantum Christiani usum processionum habent: habuerunt et Hebraei, ut in Veteri Testamento, unde nonnulli originem illarum repetunt ab illa *Num. 10. Joss. 6. Reg. 6. Paral. 13. Joel. 2.* Infideles quoque, et Pagani suas processionem habuerunt, et habent, notant Scriptores Rerum praecipue Turcicarum. Jo: Antonius Menavimus *de morib. Turcarum, lib. 2. c. 16.*

25 26 Quia vero omnis Agens propter finem agit, non sine causa, et non absque ratione, unus istarum processionum apud Fideles institutus est. Quatuor motiva, tanquam causae processionum motrices inducuntur a nostro Textu. Prima causa est *excitatio pietatis*; nam processionem sunt actus verae Religionis, et Cultus divini, quibus recognoscitur Deus tanquam supremus omnium Dominus, Quart. *Punct. 7. n. 23.* Altera causa est *Commemoratio divinorum Beneficiorum*: nam non tantum recognoscitur Deus tanquam supremus omnium Dominus, sed etiam tanquam piissimus largitor omnium Bonorum, cui nosmetipsos subijcimus, et a quo omnia expectamus, Tertia causa est: *Ad Deo gratias agendas pro collatis Beneficiis.* Pro gratiarum enim actione est specialis processio designata, cum suis Orationibus: rationabiliter enim Deo gratiae reddendae sunt, quem authorem Bonorum nostrorum cognoscimus. juxta illud S. Jacobi Ap. *c. 1. Omne datum optimum desursum est, descendens a Patre luminum.* Demum quarta ratio est: *ut divinum auxilium imploremus.* Sunt enim processionem valde utiles Populo Christiano, ob magnam vim, quam habent impetrandi a Deo gratias, quarum indigemus: unde multa ab Authoribus adducuntur exempla comprobantia fructus innumerabiles provenientes Fidelibus a processione rite, et recte factis. Vide Quart. *punct. 8. n. 25. 26.* Praeter has causas, nullam aliam ex Rituali assignamus, cum omnes, et singulae processionem ad haec quatuor enumerata capita reduci possint.

27 Itaque cum processionem sint Scholae virtutum celebres, in quibus vera pietas, et devotio elucescit, hinc est, ut pari religione eas celebrare decens sit: semper enim de Deo agitur in illis, vel per modum impetrativum, vel per modum gratuitum, vel per adorativum. Sancta igitur sancte tractanda sunt, ut alias diximus, nihilque sanctius est actu verae Religionis, et Cultus divini, prout sunt processionem, Quart. *punct. 7. n. 23.*

28 *Continent magna, et divina mysteria, etc.* Quinque mysteria, et plura salutaria documenta abscondi in processionibus docent Authores. *Primum* est Symbolum nostrae Peregrinationis per deambulationem, et circuitum demonstratum. *Secundum*, dispositio velut Castrorum acies ordinata nos paratos admonet ad praelium contra hostes Fidei nostrae. *Tertium* per musicos cantus in processionibus adhibitos demonstratur concordia omnium Fidelium ad laudem, et honorem Dei. *Quartum*, ex luminibus accensis indicatur bonorum operum lumen, et Fidei viva fax in Fidelium cordibus. Per *Quintum* tandem, quod latet in Ritu, quo procedimus a sinistris ad dexteram, ostenditur, quod cum Processio sit typus nostrae peregrinationis ad Patriam Caelestem, nos ab adversitatibus, quae per sinistram denotantur, et e miseris hujus saeculi patienter toleratis, ad dexteram aeternae felicitatis transire speramus, Quart. *a n. 30. ad 40.* Ubi etiam salutaria documenta, quibus per processionem instruimur, explicantur.

29 30 Ista mysteria explicare debet Parochus Populo suo nam inter Parochialia munera illud est, ut Verbo Dei pascat oves suas, explicando Divina eloquia, et docendo necessaria ad salutem, quae sequenda, quae amplexanda, quae evitanda ad obtinendam vitam aeternam, ut ex *Conc. Trident. Sess. 5. de Ref. c. 2.* Similiter debet virtutem Sacramentorum explicare, necnon Sacramentalium, atque ideo processionem faciendas indicere, et enunciare; ut Populus statuto tempore, et loco adsit, *Barbos. de Potest. Par. 1. c. 16.* Has vero enunciare non praestat, si eas explicare renuerit: Populus enim praecipue ruralis saepe saepius ad Sacras functiones, pecudino more trahitur, illarum naturam, essentiam, et mysteria ignorans, Quapropter ad Parochum incumbit explicare quid per has processionem Ecclesia intelligat, ut possint Fideles ad illas intervenire parato animo fructuum spiritualium percipiendorum, pro quibus tales processionem instituuntur: nimis enim materialis esset interessentia illorum, absque perceptione ullius fructus spiritualis. Propter hoc Ecclesia statuit, ut Parochi explicarent totum id, quod necessarium videtur ad erudiendos Populos. Quod innuit etiam S. Carolus, *Act. 4.* qui onus simile imposuit etiam concionatoribus. Alia quoque nos diximus in *Titulo de iis, quae in Sacramentorum administratione generaliter servanda sunt §. 10.*

§. II. Videant in primis Sacerdotes, allique Ecclesiastici Ordinis, ut in his Processionibus, ea modestia, ac reverentia, tum ab ipsis, tum ab aliis adhibeatur, quae piis et Religiosis hujusmodi actionibus maxime debetur.

31 Idem praecipit S. Carolus, *Act. p. 6.* in Instructionibus pro supplicationibus, seu processionibus, dum dixit: *Observant omnes in Ecclesia, et in via debitum silentium, et modestiam.* Imo delinquentes notandos, et puniendos, decrevit, tamquam violatores loci, et rei Sanctae.

32 Haec modestia, et reverentia primo a Sacerdotibus, et Ecclesiasticis; postea ab aliis servande est: qui enim plus habent, plus debent, et qui in dignitate eminent, eminere debent, et excellere in omni virtute: Quare ut omni decentia procedant ornati tum Ecclesiastici, tum Saeculares, nec scandalum praebant ante Sacras, et publicas supplicationes, debent se praeparare cum humilitate, et cordis compunctione; alias qui ad illas imparati accedunt, Deum tentare videntur, juxta illud: *Ante Orationem praepara Animam tuam, et noli esse quasi homo qui tentat Deum, Eccles. 18.*

33 Hoc sciendum denique est, accessum ad Sacras processiones non redolere aliquam servitatem, sed potius honorificentiam, et praerogativam erga Cultum Divinum: imo redolere etiam in praerogativam aliorum Ordinum, qui sub proprio Vexillo eisdem publicis processionibus interveniunt, de Luca *de Jurisdict. disc. 100. n. 7.* illamque admisit *Sacr. Congreg. in neapolitana processionum, 2. Augusti 1709.* allegat. ab *Ursaya, Tom. 2. p. 2. disc. 4. per tot.*

§. III. Omnes decenti habitu, superpelliceis, vel aliis sacris vestibus, sine galeris, nisi pluvia cogente, induti, graviter, modeste, ac devote, bini suo loco procedentes, sacris Precibus ita sint intenti, ut remoto risu, mutuoque colloquio, et vago oculorum aspectu, populum etiam ad pie devoteque precandum invitent.

34 35 36 Habitus processionalis, quamvis sit viatorius, attamen est Sacer, non quaecumque vestis apta est, ut in hac Sacra functione adhibeatur. Clerici suam habent a Sacris Ritibus statutam Vestem, juxta ordines, et gradus suos. Praesertim Pluviale praecipitur ferendum a majori dignitate Processioni interessente; quia proprie haec est Vestis viatoria, qua

pluvio tempore extra Tempa utebantur Apostoli; ut late demonstrat *Macrius in Hierolex. verb. pluviale.*

36 Galeris praecipue prohibetur in processionibus; eo quia nihil in se habet Sacri, et est tegumentum omnino profanum. Clerici Birettis Clericalibus, nempe quadratis cum Cruce uti debent: Regulares vero Capuccio; si id eorum Ordo postulet. Unica tantum tolerantia est tunc quando pluvia id exigat: sed si actu plueret, improvidum concilium omnino esset processionem ducere extra Ecclesiam: si vero timeretur, tunc Pileo, pro tali necessitate, uti possent componentes Processionem, sed non actu caput, cooperire, nisi vere ad id cogat cadens pluvia.

In vestibis demum fugienda sunt extrema vitiosa tum in mensura, tum in delectu: et praecipue Sodales Confraternitatum cavere debent a nimio luxu in sacco, et in comis fictitiis: saccus enim, ut omnes Doctores advertunt, Vestis est poenitentialis, et cum poenitentia luxus non bene consentit. Vide *Quart. dict. punct. 12. n. 51.*

37 Bini bini denique procedunt omnes, ob geminum praecceptum charitatis, ut ait S. Gregorius, *hom. 17. in Evang.* Sed haec est ratio moralis, Ratio alia naturalis est, ut in psallendo, et orando cum praescriptis precibus quisque habeat socium suum, qui psalmodiam alternet, et sibi respondeat. Insuper hoc fit ad evitandam confusionem, exemplo Christi Redemptoris, qui *Lucae 10.* misit discipulos suos binos in omnem Civitatem, et locum, quo erat ipse venturus: ob commendationem fraternae charitatis, et ut alter alteri sit auxilio, solatio, stimulo, et excitamento, S. Bernard. *Serm. de Purific.* et Theophylact. *in Luc.*

38 39 40 *Suo loco.* Turbat processiones, qui suo loco, et debito ordine non incedit, inquit S. Bernardus, *Serm. de Purific.* Itaque contentiones, et rixae de praecedentia, et loco honoratiori, a processionibus omnino repellendae sunt, nec danda est illis ansa, et pabulum, quia ad Animi, et Corporis simul destructionem facile deveniunt. Certe locus pro singulis praedefinitus esse debet, ad hoc ut quisque locum alterius non occupet, vel usurpet, et a singulis juxta ordinem suum procedendum est; aliter enim esset tumultus, et inordinatum Chaos, non Sacra processio. Quapropter Sacras Congregationes de Urbe adire, Doctores consulere, et rationes, autoritatesque cumulare, ut quisque in sua honoratiore possessione manuteneatur, non reprobo, imo laudo; debet enim quisque sua jura tueri omni virium conatu: sed improbo, atque defensor, lacrymisque deploro usum nonnullorum, qui de bono jure disputando, tempus captant tunc, cum nulla fieri potest matura deliberatio, sed tumultuaria, nempe in arena positi, et in actu processionis jam inchoatae dissidia, et bella movent de

praecedentia nullo habito respectu ad rem Sanctam, atque Religiosam, quam agunt: et inde fit, ut charitas penitus extinguatur, Religio deprimatur, et finis, seu ratio supplicationis omnino destruat.

Textus itaque noster cum dicit: *suo loco procedentes*, omnem praecedentiae titulum, atque omne jus controversum, decisum supponit, nec disputationibus locum aperit. Sint quod lubent, controversiae, et jurgia de praecedentia inter Fideles in Comitibus, in Coetibus, in Conviviis, in Castris, aliisque profanis conventibus; sed absint omnino a loco Sancto, atque a Religiosa Familia. Advertant Religiosi Ministri ad illud Lucae 22. *Qui major est vestrum, fiat sicut minor: et qui Praecessor est, tanquam Ministrator*; nec adsit inter Sacras functiones qui contendat, et videatur esse major: *Qui enim se humiliat, exaltabitur; et qui se exaltat, humiliabitur*, Lucae 14. Pro cujus confirmatione sedulo perpendant Ecclesiae Ministri id quod dicit Cornelius a Lapide explicans locum Proverbiorum 25. *In loco magnorum ne steteris*, ubi haec ait, relata etiam a Quart. de Process. punct. 12. 54. *Noli contendere de loco: etenim haec contentiones nascuntur ex ambitione, creantque periculum mali exitus belli, cum magna multorum clade, etc. Quo circa, prisci Romani, hanc, non generositatem, sed stoliditatem censebant, eamque morte puniebant.*

41 42 43 Pro praxi itaque praesentis Textus, si non Episcoporum, qui saepe postremi adeuntur pro remediis (et tamen istae controversiae ab Episcopis terminari debent, Barbos. ad Concil. Frid. Sess. 25. de Regul. c. 13. n. 41.) saltem Sacrorum Caeremoniarum Magistrorum, seu eorum Vicesgerentis onus erit, quaestiones, et dissidia haec praevideare ante in eundem processionem; vel illa, si valent, componere, vel ad suum judicem remittere, vel ad ultimum, aliquod praesentaneum, extemporaneumque remedium adinvenire (optimo enim Sacrarum Caeremoniarum Magistro deesse non debent media, et temperamenta extemporanea, atque inopinata in quibuscumque casibus) quo dissidia temperent, et scandalum evitent in re tanti momenti, praesertim ubi agitur de majoritate, vel minoritate alicujus Ordinis, praecipue Regularis: Inter quae remedia illud excellentius erit, et promptius, ut contententes praevia protestatione, se abstineant ibi interessendo tali Processioni, vel saltem ii, qui ultimum possessorium vel non habent, vel summarissimum non probant, ob deficientiam praesentaneorum jurium in illo loco, et tempore non facile allegabilium: Ita consulto in praxi non semel observatum vidi, et quidem magna omnium approbatione, et rei Sacrae utilitate.

44 45 Aliud remedium ad contentiones de Praecedentia evitandas (tunc cum maxime interest pro re maxime gravi, ut

omnes Ordines Processioni intersint) illud est, ut qui Praecessor est, fiat sicut ministrator, cujus exemplo omnia ad quietem traduntur, et ad silentium, et fit ut Privilegia, asserta cessent: quemadmodum hic Ferrariae evenit anno 1708. tempore cl. mem. Card. de Vetme Episcopi. Ob gravissimam, publicam necessitatem (tempus enim erat, quo exterâ arna in Ferrariensi ditione saeviebant, Civitatemque totam fere circumvallabant) indicta per eum fuit publica Processio, et supplicatio pro die secunda Novembris. Totus Clerus Saecularis, et Regularis invitatus fuit, etiam per modum concilii, et hortationis, nec privilegiatis, seu exemptis indultum, ut omnes simul, rite, et de more convenirent in Ecclesia Cathedrali, qua ad nonnullas statutas Ecclesias, pro stationum sacrarum acquisitione progredi decretum fuerat, ut Deus omnipotens, et misericors, hos Populi sui poenitentiae actus susciperet, flagellumque irae suae averteret, quod jam (Comaclo ab Armis Caesaris occupata) per Templâ, et loca Dioecesis Ferrariensis excurrerat. Ast quoniam, cum publica esse deberet supplicatio, quia publica, et gravis erat necessitas (convenientibus subsequenter cujuscumque Ordinis etiam privilegiati Regularibus, qui in ordinariis Processionibus infra annum interesse non consueverant) evenire poterat, ut dissidia, et rixae orirentur, ob praeminentiam locorum, prudentissimus Antistes, ut evertere scandala imminere, et ne actus ille poenitentiae ad ruinam potius inserviret, quam ad aedificationem, studuit, ut fierent novissimi primi, et primi novissimi. Primus et tanquam ductor praebat ipse Eminentissimus, Cardinalis Episcopus, omnibus Cardinalitibus insignibus depositis, fune circa collum, et lumbos alligato, nudatis pedibus procedens, in cinere, et cilicio, magnam Christi Crucifixi Imaginem manibus gestans: subinde sequebantur primo Capitulum et Canonici, absque solita Cappa, sed unice cum Rochetto non lacinoso: dein Mansionarii, et similiter Capellani Beneficiati ejusdem Cathedralis cum Rochetto absque manicis: postmodum Curati, seu Parochi Civitatis, cum Stola, sed sine Cotta: post hos sequebatur Clerus saecularis Civitatis, vestibus nigris, et talaribus indutus, absque superpelliceo, sed cum fune ad lumbos ligato. Pariter subsequebantur Regulares soliti ad interveniendum processionibus ordinariis per annum, juxta antianitatem temporis, ita ut antiquiores primi essent, et inter illos digniores, seu graduati. His expeditis, subintrarunt alii Regulares privilegiati, et exempti. Sed nullo inter illos servato ordine, ut omnis praeminentiae jurgium evitarent; nam bini videbantur (sit pro exemplo) Monachi Cassinenses, bini Canonici Regulares; deinde bini Clerici Regulares: bini ex Societate Jesu: subinde unus Monachus Olivetanus cum uno Presbytero Oratorii; unus Ca-

COM. T. III.—P. 3.